

Dosarul nr. 2r-582/20

Prima instanță: (Judecătoria Cimișlia, sediul Central) I. Volcovschi
Instanța de apel: (Curtea de Apel Comrat) Gr. Colev, Șt. Starciuc, A. Curdov

DECIZIE

11 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Costiuc Tatiana,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Niculița Nicolae
împotriva Tatiane Costiuc cu privire la restituirea împrumutului, încasarea dobânzii
de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Comrat din 24 septembrie 2020, prin care a
fost restituită ca fiind depusă în afara termenului legal cererea de apel depusă de
Costiuc Tatiana, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen,

constată:

La 03 iulie 2018, Niculița Nicolae a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Tatiane Costiuc cu privire la restituirea împrumutului, încasarea dobânzii
de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Cimișlia, sediul Central din 14 martie 2019, s-a
admis cererea de chemare în judecată depusă de Niculița Nicolae.

S-a încasat de la Costiuc Tatiana în beneficiul lui Niculița Nicolae suma de
13 649 de lei cu titlu de împrumut, suma de 923,39 de lei cu titlu de dobândă de
întârziere, suma de 437,20 de lei cu titlu de taxă de stat și suma de 2 000 lei cu titlu
de cheltuieli de asistență juridică.

La 03 septembrie 2020, Costiuc Tatiana a depus cerere de apel împotriva
hotărârii Judecătoriei Cimișlia, sediul Central din 14 martie 2019 (f.d. 35-36).

Prin încheierea Curții de Apel Comrat din 24 septembrie 2020, a fost restituită
ca fiind depusă în afara termenului legal cererea de apel depusă de Costiuc Tatiana,
iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

La 13 octombrie 2020, Costiuc Tatiana a depus cerere de recurs împotriva
încheierii Curții de Apel Comrat din 24 septembrie 2020, prin care a solicitat
admiterea recursului, casarea încheierii contestate, cu restituirea cauzei spre
rejudecare în instanța de apel.

Recurenta Costiuc Tatiana, în motivarea recursului a invocat că nu a cunoscut despre examinarea cauzei în instanța de fond.

Totodată, a specificat că instanța de fond urma să se asigure că dispozitivul hotărârii a fost adus la cunoștința participanților la proces într-un termen restrâns și contra semnătură.

Astfel recurenta a menționat că prin restituirea apelului, a fost încălcat dreptul său la un proces echitabil, garantat de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

La 28 octombrie 2020, instanța de recurs a expediat în adresa intimatului copia recursului, fiind recepționat de Niculița Nicolae la 02 noiembrie 2020, conform avizului de recepție (f.d. 67).

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Comrat a pronunțat încheierea contestată la data de 24 septembrie 2020, iar la 02 octombrie 2020 recurenta a recepționat încheierea instanței de apel, conform avizului de recepție (f.d. 49).

Astfel recursul declarat la data de 13 octombrie 2020, este în termen.

În conformitate cu art. 426 al. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din actele cauzei s-a stabilit că la data de 14 martie 2019, a fost pronunțat dispozitivul hotărârii Judecătoriei Cimișlia, sediul Central.

S-a stabilit că la pronunțarea dispozitivului hotărârii primei instanțe, Costiuc Tatiana nu a fost prezentă.

Totodată, Colegiul reține că prin încheierea Judecătoriei Cimișlia, sediul Central din 09 iulie 2018, a fost primită spre examinare cererea de chemare în judecată depusă de Niculița Nicolae și numită spre examinare pentru data de 22 octombrie 2018, iar pârâtei Costiuc Tatiana i-a fost expediată copia de pe acțiune cu înscrisurile anexate și comunicat faptul despre prezentarea referinței (f.d. 13).

Încheierea Judecătoriei Cimișlia, sediul Central din 09 iulie 2018, a fost recepționată de către Costiuc Tatiana la data de 25 iulie 2018, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d. 18).

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Potrivit prevederilor art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului curge de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Prin urmare, legislația nu prevede alte excepții privitor la termenul de declarare a apelului.

Prin prisma normelor enunțate, se constată că Judecătoria Cimișlia, sediul Central a pronunțat dispozitivul hotărârii la data de 14 martie 2019, termenul limită de depunere a apelului fiind 15 aprilie 2019, însă Costiuc Tatiana a depus cererea de apel numai la data de 03 septembrie 2020, respectiv, cu încălcarea termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În urma celor relatate, Colegiul reține ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind restituirea apelului depus de Costiuc Tatiana din motivul depunerii în afara termenului legal.

Mai mult, odată cu depunerea apelului împotriva hotărârii primei instanțe, Costiuc Tatiana nu a prezentat prin probe incontestabile, dovada imposibilității îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege și nici nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului.

Or, în conformitate cu art. 116 alin. (1), (2) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată.

Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței.

Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.

Argumentul recurenteii precum că nu a cunoscut despre existența litigiului nu poate fi reținut ca fiind temei de casare a încheierii recurate.

Aici, urmează a se menționa că potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

La caz, Colegiul reține că la data de 25 iulie 2018, Costiuc Tatiana a recepționat încheierea Judecătoriei Cimișlia, sediul Central din 09 iulie 2018, prin care s-a acceptat spre examinare cererea de chemare în judecată depusă de Niculița Nicolae și numită spre examinare pentru data de 22 octombrie 2018.

Totodată, prin încheierea în cauză, pârâtei Costiuc Tatiana i-a fost expediată copia de pe acțiune cu înscrisurile anexate și comunicat faptul despre prezentarea referinței (f.d. 13).

Deci, având cunoștință despre existența litigiului, Costiuc Tatiana urma să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja dreptul de acces la instanță și de a îndeplini actele procedurale în termenii prevăzuți de lege, fapt însă ignorat de acesta, ce a generat omiterea neîntemeiată a termenului prescris la depunerea apelului.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Prin urmare, ținând cont că cererea de apel împotriva hotărârii Judecătorei Cimișlia, sediul Central din 14 martie 2019, a fost depusă cu depășirea termenului prevăzut de lege, iar Costiuc Tatiana nu a solicitat repunerea în termen și nu a anexat probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului, Colegiul consideră că instanța de apel întemeiat a restituit apelul.

În acest context, se va reține că soluția adoptată de Curtea de Apel Comrat prin încheierea din 24 septembrie 2020, este compatibilă și cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise de instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Or, admiterea spre examinare a unui apel tardiv, ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și ar încălca dreptul intimatului la un proces echitabil, având în vedere obligația părților de a exercita drepturile procedurale cu bună credință și în termen.

Din considerentele menționate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Costiuc Tatiana și de a menține încheierea Curții de Apel Comrat din 24 septembrie 2020.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Costiuc Tatiana.

Se menține încheierea Curții de Apel Comrat din 24 septembrie 2020, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Niculița Nicolae împotriva Tatiane Costiuc cu privire la restituirea împrumutului, încasarea dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru